

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU NÕUKOGU

PROTOKOLL

Tallinn

PMAN istung 29.02.2016

29. veebruar 2016 nr 1.11-1/

Algus kell 13.00, lõpp 16.15

Juhatas: maaeluminister Urmas Kruuse

Protokollis: põllumajandusturu korraldamise osakonna loomakasvatussaaduste büroo peaspetsialist Ragne Lokk

Võtsid osa: Urmas Kruuse, Jaan Kallas, Toomas Kevvai, Mait Klaassen, Anneli Reinsalu, Indrek Laas, Liia Lust, Aavo Mölder, Kaul Nurm, Kristjan Piirimäe, Vahur Tõnissoo, Einar Pärnpuu, Raul Rosenberg, Kalmer Visnapuu, Romet Rässa, Siret Kotka

Puudusid: Ants Noot, Signe Sarah Arro, Aivar Kallas, Illar Lemetti, Jaak Läänemets, Tiit Niilo, Sirje Potisepp, Kalle Reiter, Martin Repinski, Tiina Saron, Vahur Vingisaar

Kutsutud: Vahur Mõttus, Mai Talvik, Erkki Miller, Reno Paju, Madli Karjatse, Mati Tõnismäe, Sigmar Suu, Kristiina Digryte, Ragni Koitmaa, Enno Piisang, Pille Tammemägi, Ragne Lokk

Päevakord:

U. Kruuse: Algselt välja saadetud päevakorda ettepanek lisada kaks punkti: kraaviäärsete puhverribade arvestamine ökoalade hulka ja rohumaa hooldus.

1. SAK hetkeseis ja SAK leviku põhjuste analüüs

E. Piisang toiduohutuse osakonna loomatervise bürojuhataja andis ülevaate SAK hetkeseisust, Maaülikooli uuringust ja loomatauditõrje seadusesse kavandatavatest muudatustest.

U. Kruuse: teaduskoostöö ja rakenduslike uuringute osas oli sellest volinikuga juttu ja sooviksime väga, et saaksime rohkem tõendatud teadmist põhjuste ja tsoonide määramise osas. Soovime teadusuuringutele stabiilsemat rahastust ja et sellealane koostöö saaks ka Euroopa Komisjoni poolt toetust.

M. Klaassen: ainuke võimalus katkust lahti saada on viia metssigade arvukus väga järsult alla.

U. Kruuse: Vabariiklik Tauditõrjekomisjon võttis vastu otsuse, et jahindushooajaks 2017-2018 oleks metsigade arvukus 1,5 isendit 1000 ha jahimaa kohta.

S. Kotka: Millal võiks tulla rahastus, millal esimene uuringu tulemus?

U. Kruuse: fondidest on raha küsitud, esitatud projekte. Siseriiklikult samuti arutatud, Komisjoni volinikuga toimusid arutelud püsirahastuse osas. Esimest uuringut võib juba näha

Maaülikooli uuringu näol. Piirangutsoonid vaadatakse tõenäoliselt komisjoni poolt üle uuesti mitte enne kui 3-6 kuu pärast.

T. Kevvai: pidevalt tehakse olukorrast seiret. Kaks peamist järeldust, mida saame Maaülikooli uuringu põhjal teha on see, et esiteks taud on levinud kõikides peetavate sigade karjade suurusgruppides, ja teiseks, et bioohutusnõuded tuleb täita. Oluline, et metsas hakkaks taud taanduma ja et ei tuleks järgnevate kuude jooksul uusi taudi juhtumeid kodusigadel. See on aluseks, et saaksime minna Komisjoniga rääkima piirangute leevendamisest.

K. Nurm: 1,5 metssiga 1000 ha kohta on selge eesmärk, kuid milline regulatiivne jõud on sellel eesmärgil? Kas metsamasinate transpordi ja vahedeso osas on kokkulepe saavutatud? Kas katkupiirkondade paindlikkuse osas sündis volinikuga kokkulepe?

U. Kruise: esimene leevendus tuli eelmise aasta lõpus koostöös Balti riikide ja Poolaga. Voliniku selge seisukoht on: kui taudi intensiivsus metsas hakkab vähenema, saab uuesti läbi rääkida. Riikide vahel tsoonist tsooni kaubanduse osas peavad riigid omavahel kokku leppima, see võimalus on antud.

P. Tammemägi: Metsamasinate osas tulevad seadusesse täiendused, mis reguleerivad seda kohustust. Jahiseaduse kaudu on antud Keskkonnaametile õigus kohustusi panna, seega kohustusliku küttemise nõuded tulevad sealt.

L. Lust: On kavandatud 5 infopäeva jahimeestele, millest lähtuvalt on nende toimumiskohad valitud?

E. Piisang: see oli jahimeeste ettepanek läbi jahiorganisatsioonide.

Kokkuvõtteks: esitatud informatsioon võtta teadmiseks

2. Kliimamuutuste strateegia põllumajanduse peatükk

M. Mandel põllumajandusturu korraldamise osakonna taimekasvatussaaduste büroo peaspetsialist andis ülevaate kliimamuutuste strateegia põllumajanduse peatükist. Kliimapoliitika põhialuste koostamine algatati valitsuses 2014.a. alguses, soovitakse kinnitada Riigikogus 2016.a. lõpuks.

K. Piirimäe: ettekandes on välja toodud 5,8% põllumajanduse heide, kuid puudu on süsiniku varu mullas, ja kaudne osa, mis tuleb energiasisendist on samuti puudu. Milline oleks kogu põllumajanduse osa Eesti kasvuhoonegaaside heitest?

M. Mandel: kõik võimalik kütusega seonduv võetakse arvesse energiasektoris, pole märkimisväärne lisandus. Põllumajanduse puhul heited peamiselt transpordikütustest. Arvan, et puuduvate osadega kokku jääb põllumajanduse osa umbes 6-6,5% piirsesse.

K. Visnapuu: Milline on ammoniaagi heitkoduse arvutamise meetodika? Kas Eestis tehtud uuringuid (näiteks loomade erinevad toiduratsioonid ja nende mõju) ei võeta arvesse?

M. Mandel: ammoniaagi allikas on sõnnik. Meetodika tuleb EL-st, kasuhoonegaaside puhul ÜRO-st. Aluseks loomade arv, sõnnikuhoidlates kasutatav tehnoloogia, väetiste kasutamise kogus. Praegu kehtib lihtne meetodika, mida on hakatud täiustama. Täiustatud meetodis hakatakse arvesse võtma ka nt sõnnikuhoidlate katmist, sõnniku laotamise tehnikat jne. Keskkonnaministeriumi läbirääkimistel Komisjoniga selguvad täpsed numbrid.

K. Nurm: Üleskutse, et järgnevad HELCOM teemad oleksid eelnevalt sektoriga kooskõlastatud ja läbiräägitud. Loomade prognooside osas ma ei julgeks teha nii optimistlikke prognoose seoses lihavecistega, seda põhjustel: 1) TTIP läbirääkimised - kui need lõpevad ameeriklaste soovide kohaselt, siis loomaliha hind kukub 2) MERCOSUR läbirääkimised - kui saavutatakse kokkulepe, antakse tootmiskvootides ja tariifides järgi, siis see viib veiseliha hinnad nii EL-is, kui Eestis alla. Veiseliha tootmise kasvu prognoosimisega oleks ettevaatlik, kuna siin on palju tegureid, mida me täna ei tea. Süsiniku osas, ühes eesmärgis on kirjeldatud mulla süsiniku mahu suurendamine, teises eesmärgis on biogaasi mahu suurendamine, mis on vastukäivad eesmärgid.

M. Mandel: kaubanduslepingute teemat sai töögrupis arutatud aga prognooside tegemisel ei saa võimalikke kokkuleppeid arvestada, kuna need pole veel sõlmitud. Prognooside tegemisel oleme tuginenud sellele teadmisele, mis meil praegu olemas on. Biogaasi teema osas on olnud pikad arutelud ja vaidlused. Biogaasi tootmine on taastuv energia, see on võimalus, kuidas vähendada metaani heitkogust, viise kuidas mulla süsinikuvaru suurendada on ka teisi.

T. Kevvai: meil on plaanis kompleksuuring leostumise ja heitmete osas. Kui ise hakkame tootmisprognoose maha tõmbama, siis mingil hetkel võidakse ka kvoodid maha tõmmata, see võib viia meie jaoks negatiivse tulemuseni.

K. Nurm: oleme veidi vastutustundetud tootjate suhtes seoses prognoosidega. Peaksime andma teada ka riskidest.

V. Tõnissoo: Kes määrab konkreetsed sihttasemete numbrid, mis peaksime tegema? Millised on prognoositavad tagajärjed põllumajandusele?

M. Mandel: Kasvuhoonegaaside vähendamise ülesanded tulevad EL poolt. On kokku lepitud, kui palju iga riik peab vähendama kasvuhoonegaase. Kuidas vähendada on iga riigi enda otsustada. Õhusaaste piirmäärad reguleeritakse direktiiviga, kui palju mingi riik võib emitteerida neid. Meetmed oleme katsunud teha sellised, et nad kasvuhoonegaaside heidet vähendavad, kuid toodangut ja tootlikkust oluliselt ei kahjusta. Põllumajandus on ainus sektor, millele on kavandatud heitekasv, seega on võrreldes teiste sektoritega oluliselt paremas seisus.

U. Kruuse: Kokkuvõtteks võib öelda, et referents pole küll soodne, kuid toidutootmine on piisavalt strateegiline, selle tõttu ka põllumajanduse pehmem käsitlus. Olemasolevaid meetmeid tuleb disainida nii, et need toetaksid nõudeid.

3. Muudatused tuulekaera tõrjabinõudes

Taimetervise osakonna taimse materjali büroo peaspetsialist Vahur Mõttus andis ülevaate.

R. Rässa: Tegu on ülereguleerimisega. EL seda ei nõua, seda ei kasutata ka paljudes teistes riikides – kuhu me tahame sellega jõuda? Kui eesmärgiks on halduskoormuse vähendamine, siis tootja poolt jääb ära 1 kaardi koostamine. Trahvid on väga suured, üle 600 euro ettevõttele, samas pole kriteeriume, mille alusel neid trahve määratakse. Niigi pole toetuste osas teistega konkurentsivõimelised, nüüd tahame vabatahtlikult seda veelgi süvendada trahve peale pannes. Teeme pidevalt kevadel keemilist tõrjet, kuid kui tuleb vihmane suvi tuleb teine rinne tuulekaera. Samuti võib seda tekkida elektripostide ümber, kust keemilise tõrjega jagu ei saa. Maatulundusmaa ja põllumaa käsitlus tekitab halli ala. Kinnisturaamatu alusel karistamine või ainult põllupidajate karistamine? Eelnõust ei loe välja, kes on tahtlik ja kes mitte tahtlik levitaja.

T. Kevvai: eelnõud oleme tutvustanud ka EPKK vastavale toimkonnale. Küsimus põllumeestele on, kas tahame tuulekaeraga võidelda või ei taha. Praegusel hetkel on tuulekaera osas seemnetes 0 tolerant, aastaid on olud põllumeestega juttu sellest, et tuleb võidelda nendega, kes tahtlikult levitavad tuulekaera. Kriteeriumid ja ettekirjutuste tegemine ei olnud täna laual, hetkel räägime üldpõhimõtetest.

E. Pärnpuu: tegeleme nagunii, kui teravilja kokku ostetakse on see oluline näitaja. Meie riik reguleerib tohutult, mujal lõunapoolsetes riikides ringi sõites levib tuulekaer igal pool. Ülereguleerimisega kaotame veelgi konkurentsisis.

K. Nurm: turg on andnud selge signaali, et on kasulik levikut pidurdada. Mida suurem % tuulekaera vilja kokkuostul, seda väiksem hind. Kontrolli all võime levikut hoida aga tuulekaerast lahti lõplikult ei saa. Meie tahaks, et arutataks kohe kogu paketti, kutsudes laua taha tootjad, PRIA, PMA. Et detailid saaks paika. Praegu arusaamatu, kas üks tuulekaer on rikkumine? Millisest leviku ulatusest tulevad sanktsioonid, millal vähendame toetusi jne. Selles, et tuulekaera peame kontrolli all hoidma, pole mingit kahtlust. Praegu on arusaam, et väga palju tuleb subjektiivset hindamist. Need, kes kohusetundlikult tõrjuvad, nende poolt on suur hirm sanktsioonideks.

T. Kevvai: Seemneliit tuleks ka juurde võtta, oleme nõus kohtuma ja arutama, mida peetakse nn tahtlikuks, mida mitte tahtlikuks. Tuleb tegeleda ka nendega, kes on väljaspool põllumajandusmaad levitajad. Selge on see, et peame panema piiri, et 1 või 2 tuulekaera pea eest ei saaks keegi trahvi.

L. Lust: tootja seisukohalt antud ajahetkel tekitab tunde, et minnakse rahakoti kallale, vähendatakse toetusi või koguni jäetakse toetusest ilma. Arutelu koht, et oleks proportsionaalne ja et poleks vint üle keeratud.

T. Kevvai: praegu majasiseselt arutame, et see võimalusel Cross-compliance süsteemist lahti siduda. Tuulekaer on nii levinud, et kui see siduda Cross-compliance süsteemiga, siis tõenäoliselt 30-40% põllumeestest kaotaksid. Küsimus teile, kas meile peaks jääma tööriist riigi poolt või võtame seadusandlusest välja? Peame mõtlema ka seemnele, kas meil tulevikus on võimalik sellist seemet toota, kus pole tuulekaera.

V. Tõnissoo: tuulekaer on mullas 20 a ja rohkemgi. Selge on, et huvi tõrjeks on põllumeestel olemas. Toetuste vähendamisega mitte mingil juhul siduda ei tohi. Katsume nn rikkumise ja tahtliku rikkumise terminid selgeks saada. Kes tahtlikult rikuvad ja midagi tõrjeks ei tee, peaksid saama karistada, kuid teised ei peaks olema hirmul.

U. Kruuse: pole mõtet kultiveerida "rahakoti täitmise" mõtet. Kui kõigil siiski arusaamine, et seemne osas 0-tolerants, millised on saavutamise efektiivsed meetodid? Toetades oma sordiaretust ja seemnemajandust tuleb sellega edasi minna. Seotus toetustega on järgnevate arutelude teema. Vajame seisukohta – kas teema on oluline ja tegeleme edasi? On vaja tegeleda nendega, kes tahtlikult ei tegele tõrjega ja meetmetes selleks kokku leppida.

K. Nurm: kas selline võimalus on, et kutsume eelnõu eelnõude infosüsteemist tagasi ja arutame veel detailselt?

U. Kruuse: tagasi ei peaks kutsuma, kuna see on alles esimene etapp, eelnõu läheb ka Riigikogusse, kuid sektoriga räägitakse enne läbi. Seisukohti on võimalik veel väljendada ja rakendamise arutelud tulevad samuti.

T. Kevvai: teeme arutelu nii kiiresti, kui võimalik. Seadus ei reguleeri täpselt kontrolli poolt, see tuleb määrusse. Seadus ei reguleeri ka toetustega sidumist. EL raha ei ole mõtet hakata säästma siseriiklike nõuetega.

K. Piirimäe: pestitsiidide osas võivad olla negatiivsed keskkonnamõjud, kui tulevad arutelud palun, et see aspekt võetakse arvesse.

Kokkuvõtteks: PMANi liikmete ettepanek on antud teema EL toetuste maksmisest lahus hoida.

4. Kraaviäärsete puhverribade arvestamine nn ökoalade hulka

Ülevaate andis Eesti Keskkonnaühenduste Koja esindaja K. Piirimäe.

Ettepanek on muuta kraavi kui maastikuelemendi nimetust ja sõnastust, nii et selle laius võiks olla kuni 100 m, selle valgala pindala võiks olla ka suurem kui 10 km², see võiks olla ka kraavist erinev veekogu ning kaotada samas puittaimestiku olemasolu keeld. Meetme uueks nimeks võiks olla näiteks „veekaitseline puhverriba“. Meede oleks vabatahtlik, erinedes kohustuslikust veekaitsevööndist.

R. Rässa: tootjate poolne kasu on arusaamatu, kas puhverribad peaksid olema toetusaluse maa sees?

K. Piirimäe: jah.

R. Rässa: Praeguses meetmes kraaviperved ja nõlvad puittaimestikust puhtad. Puittaimed hakkavad kraave ummistama, mõjub maaparandussüsteemidele, lisaks hakkavad koprad levima.

K. Visnapuu: Toetan ettepanekut. Kraave ökoaladena pole kasutatud, sest need ei kvalifitseeru. Kui asendada kraav puhveralana, on see hea mõte, sest seda saab liita põllumassiiviga ja saab tekitada 30-50 m riba ning läheb paremini kooskõlla ka veeseadusega. Ettepanekus on ökoloogiline efekt ja ka tootjale mõistlik lahendus.

E. Pärnpuu: kui sõna „vabatahtlik“ sinna ette jääb, siis nõus.

K. Nurm: olgu riba 2 või 10 m, kui hekseldamine ka keelatakse, kes läheb seda riba heina niitma, kokku korjama ja ära viima? Kraaviäärne ala tahaks kompleksset käsitlust. Põhimõtteliselt nõus, kuid ei saa toetada üle 20 m puhverriba (maaparanduse tõttu). Suudme koht peab olema tühi. Kõrge puistu hakkab probleemi tekitama, kuid seda saab valida. Kraav koos puistuga on maastikuelement, mis tooks lahenduse kraaviäärsete alade segadusele. Lisaks tuleb keskkonnakasu ja kompensatsioon tootjale toetuse näol.

I. Laas: igati toetame metsa veelgi rohkem kasvama panekut. Karjatamine nendel ribadel vaid teatud tingimustel, selle kohta on Keskkonnaministeeriumi kodulehel uuring. Märtsis tulevad arutelud samal teemal ka Keskkonnaministeeriumis ja Riigikogu Komisjonis.

K. Piirimäe: lugesin seda ja karjatamise puhul on halb, kui seda tehakse talvel, teiseks probleemiks on ülekarjatamine. Summaarne mõju on pigem positiivne.

K. Visnapuu: Karjatamine ja lihaveiste aastaringselt väljaspidamine on erinevad asjad, kuid tihti käsitletakse neid koos.

M. Klaassen: mis sellega saavutada tahetakse, ei saanud aru. Lämmastiku ja fosfori juhtimisega seoses, saame alati sellise tulemuse, nagu soovime. Andmeid tuleb vaadata ettevaatlikult. Rannaniitudele panna loomad kasvama on hea mõte, kuid tihti sõtkuvad nad pigem kalda ära, vajame mõõdukust. Uusi piirangualasid tekitada ei ole vaja.

J. Kallas: Eestis on 27 368 kraavi, neist ökoaladena kasutati pindalatoetuste puhul 410 kraavi ehk 1,3% ja nendega oli vaja teha tööd 5 213 töötundi. Haritud põldude uuesti võsaks tegemine veekvaliteedi nõude pärast pole otstarbekas. Ametnike arv peaks seeläbi suurenema vähemalt 50 inimese võrra, 31 372 töötundi on vaja teha lisaks. Ettepanek on kraavid üldse ökoalade loetelust välja jätta, sest nende menetlemiseks kulub liiga suur ressurss.

R. Rosenberg: peaks laiemalt lähenema. Läänemere reostus on kaardistatud, vajame reostuse vähendamist. Veekaitseaduse alusel 10 m laiune riba juba on, mida me hooldame ja käsitleme teistmoodi. Ettepanek väärib arutust, sellel on laiem mõju Eestile ja kogu Läänemere reostusele. Kui siseveekogude reostus tänu sellele väheneb, võib-olla saame tulevikus suuremaid väetisnorme kasutada ja seeläbi saada suuremat saagikust? Olen K. Visnapuuga nõus, et see võiks olla teistmoodi kasutuses põllumajandusmaa.

M. Karjatse: ettepanek on sisuliselt vabatahtlik meede keskkonnatoetusteks, seda ei saa käsitleda maastikuelemendina. Kontrolli raskuste tõttu otsustati sellist keskkonnatoetust mitte rakendada, seda meedet võib uuesti kaaluda järgmiseks rahastamisperioodiks. Ettepanekus on mitmed mõistelised ebatäpsused. Maastikuelemendid ei saa olla vabatahtlikud, seal ei tohiks toimuda ka mingeid tegevusi. Puittaimestik on ka täna lubatud.

U. Kruuse: veeseaduse arutelud on veel ees, mille sees saaks seda arutelu laiendada. Globaalne mõõde samuti oluline, kas selle meetme kaudu on võimalik põllumajandusele midagi juurde tuua. Samuti praktiline pool ja töajõu teema. Ettepanek tulevikus veekaitseaduse kaudu selle juurde tagasi tulla.

K. Piirimäe: Kas lähete selle teemaga edasi?

U. Kruuse: ühes või teises vormis jätkame, kuid vorm lahtine. Avatud diskussiooniks.

L. Lust: toetan J. Kallast - 1,3% kraave ei õigusta ennast, tekitab pigem probleeme.

Kokkuvõtteks: informatsioon võtta teadmiseks, jätkata arutelusid.

5. Rohumaa hooldusest

Ülevaate andis põllumajandusturu korraldamise osakonna otsetoetuste büroo juhataja R.Paju.

U. Kruuse: hekseldamise osas on arvamused siiani lahku läinud. Järgmisteks perioodideks peame võtma seisukohad, kuidas edasi minna.

M. Talvik: novembri PMAN-is me seda teemat arutasime ja palusime, et kõik organisatsioonid avaldaksid oma seisukohta. Kahjuks saime arvamusi vähe aga oleks tarvis selget signaali, kuidas edasi minna. Kui meil oli aktiivselt tootmisega tegelejatele või suuruse

järgi antud väike lõtk hekseldamiseks, siis Komisjon ütles, et me ei tohiks selliseid erisusi teha. Peame kõiki taotlejaid võrdselt käsitlema ja nõue peab olema üks ja ühine.

R. Räsä: kui ühelt poolt peame säilitama püsirohimaid, teiselt poolt niita ei tohi, siis mis me teeme nendega? Enamikel tootjatel on rohumatüübilisi maid, kus ei saa põldu pidada, ega ka tagasirajada haritavaks maaks, mis nendega teha?

M. Talvik: nii Läti kui Leedu lähevad niite kokku korjamise teed. Püsirohumaade säilitamise kohustuse osas oleme korduvalt teinud ettepaneku, kui põllumajandustootja tahab oma tootmisviisi muuta, siis peaks ta saama maad teisiti kasutusele võtta, kuid täna kehtivad reeglid seda ei luba.

R. Rosenberg: olen seda meelt, ei võiks hekseldada. Teema tõusis siis, kui piima hind oli kõrge ja konkurents maale tugev. Kui piima hind langeb on lisatoetust vaja. Alati on selliseid maid, mida tuleb hekseldada. On olnud aegu, kui pole mõtet külvata ka teraviljakasvataval. Võib tulla kriis, kui on tarvis mõelda, et sel aastal ei külvata, vaid niidame, et saada pindalatoetust.

K. Visnapuu: toetame hekseldamise keeldu. Kuni 10 ha erisuse lahendab ära väiketootja skeem. Minimaalne veiste, lammaste ja hobuste arv on olemas, et püsirohumaad ära karjatada.

E. Pärnpuu: hekseldamine peaks jääma. Metsa ostes samuti tuleb mõni põld kaasa. Valikuvõimalus peaks jääma.

K. Piirimäe: looduskaitse sisukohalt on purustatud heina maha jätmise kõige halvem variant, parem oleks lihtsalt niitmata jätta. Heinarullid nii halvad pole.

R. Räsä: piiratud mahus hekseldamise poolt, pidades silmas tegelikku tootjat, mitte suurtel pindadel niitjaid.

M. Talvik: aasta-aastalt kasvas see maa hulk, kus tegeldi ainult purustamisega. 2015. aastal, kui tegime koguselised piirangud jagati suured maaüksused väikesteks, et saaks ikka purustada. Kui hekseldamise vabaks laseme muutuvad ka lühiajalised rohumaad püsirohumaadeks.

J. Kallas: rekord oli, kui farmer jagas oma OÜ 28 OÜ-ks.

R. Rosenberg: põllumajandusmaa peab olema toidu tootmiseks, kui seda toitu keegi vaja, ei saa iga hinna eest toota, peavad olema varuvariandid.

K. Visnapuu: enamused suurtootjaid on endale keskkonnasõbraliku majandamise nõude võtnud, esimese aastaga külvab rohumaa, teisel aastal jätab üheks aastaks rohumaa niitmiseks välja, kolmandal aastal harib sügisel ülesse ja külvab talivilja. Tegelikult on 3 aastane puhver võimalik siiski teha ja oodata turu paranemist.

R. Räsä: ainult need maad on harimata, mida tõesti ei saa harida. Pikaajalises rohumaa on teema, mida sellega peale hakata, kui karja pole.

A. Mölder: peaaegu 10 000 passiivset põllumeest muud ei teegi, kui ainult purustavad. Seisukoht on keelata purustamine.

M. Klaassen: kogu aeg purustamine mõjub maa happesusele väga halvasti ja maa kvaliteet langeb. Purustamise üle aastaseks viimine oleks parem variant, kuigi ilmselt võimatu teha.

Maaga seoses püsirohumaade muuks otstarbeks kasutamisele võtmine peaks saama vabaks, kui hekseldamine keelata.

V. Tõnissoo: hekseldamise piiramisega eeldame, et kui ta enam raha ei saa annab ta selle maa rendile. Passiivsest kasutuseks aktiivsesse kasutusse. Kuidas hoida maa puhas on olnud hekseldamise mõte, nüüd püüame maad saada aktiivsesse kasutusse, pole kindel kas motiiv on kõigile selge. Põllu ärde vedelema jättes tekib ka probleem.

K. Nurm: liikmete enamuse arvamust ei oska öelda. Taluliit varasemalt, kui nõudeid arutati toetas seda, et ei tohiks üldse hekseldada. Tekkisid erandid, mis on muutunud reegliteks. Üldloogika on, et kui on põllumajandusmaa, siis see peaks andma toodangut. Kui niidad ära ja viid selle niite ära, siis keegi saab sellest midagi ja see on eluterve loogika.

L. Lust: lihtsam on, kas on lubatud või mitte, erisused toovad kaasa skeemitamise.

J. Kallas: ühinen eelneva arvamusega halduskoormuse seisukohalt.

K. Piirimäe: hekseldatud rohu maha jätmine on halb, seega toetame lõpetamist.

Kokkuvõtteks: Juhime veelkord tähelepanu hekseldamise kui ainsa hooldusviisi keelustamise soovile alates käesolevast aastast. Kuna tegu on vastakaid arvamusi tekitava nõuete muudatusega, ootame tootjaorganisatsioonide selgeid seisukohti hiljemalt 7.03.2016 Maaeluministeriumi üldmeiliaadressile info@agri.ee .

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Kruuse

Nõukogu esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Ragne Lokk

Protokollija